

Svmma Juris Canonici

Comprehensa Tribus Partibus In Qva Distincte Et Svccincte Explicantur,
quæ ad personas, negotia, & iudicia Ecclesiastica ex Canonum præscripto,
pertinent

Sive Commentarius In Regulas Juris Pontificii, Qvæ In Libro Qvinto, Et
Sexto Decretalium Continentvr

Strein, Johann

Coloniæ Agrippinæ, 1659

Index Rerum, & Verborum memorabilium, quæ in hoc Commentario
Regularum juris Libri sexti Decretalium continentur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61853](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61853)

INDEX

Rerum, & Verborum memorabilium, quæ in hoc Commentario
Regularum juris Libri sexti Decretalium continentur.

A.

Abbati licet monachos sibi subditos
verbis castigare, & verberibus. R.

LIII. n. 2.

Abbatiam de manu laici accipere sacri Ca-
nones vetant. R. LXXXII. n. 3.

Abba meritorium absque externo opere per-
fectum fuit. R. LXVI. n. 1.

Ablatum male restituendum est, ut peccati
veniam obtineas. R. IV. n. 1.

Ablata, vel temere donata semper repetere
licet. R. LXXXV. Obj. 2.

Absentes pro suffragio ferendo ad electio-
nem vocandi sunt. R. XXXIX. n. 2.

Absens beneficiarius fructibus caret, ex per-
ceptos restituere tenetur. R. LV. §. 2. n. 1.

Absolutio à reservatis sub spe ratihabitionis
de futuro invalida censetur. R. IX. n. 2.

Absolutionem ab excommunicatione qui
obtendit, non fatetur se fuisse excommu-
nicatum. R. LXXIII. cir. fin.

Absolutus à petitione universali hereditatis
à partibus quoque absolutus videtur. R.

XXXV. n. 1.

Acceptio personarum quid? R. XII. n. 1.

Vitium est detestabile, fugiendum maxime
Iudicibus, executoribus, Magistratui, &
similibus. ibid. n. 2.

Acceptatio si non expressam, tacitam con-
ditionem admittit. R. L. cir. fin.

Accessorium naturam sequitur sui principa-
lis. R. XLII. n. 1.

Etiā, quando maioris pretii est: Item sive
agatur de principali inducendo, sive tol-
lendo, sive confirmando. ibid. n. 2.

Destructio per exceptionem, aliove modo

principali accessorium perit. ibid.

Villa non est accessorium fundi. ibid. cir. fin.

Actio non datur pro re vili amota. R. LIII.
n. 2.

Actio tributaria quæ? R. XLIV. cir. fin.

Actio datur iniusto possessori contra spolia-
torem. R. LXXI. n. 3.

Actori non permittitur duas simul actiones
intendere. R. XX. n. 2.

Cum allegat contrarias non auditur, ibid.
Obj. 1.

Actori non licet, quod reo negatur. R. XXXII.
n. 1.

Declaratur exemplis, ibid.

Fallit in quibusdam casibus, ibid. n. 2. & 3.

Extraordinarium Iudicem postulare per-
mittitur. ibid. n. 2.

Itē iuramento edicere rerum amissarum
pretium; idque Iudex agnoscere debet.
ibid. n. 3.

Ante litem contestationem mutare consilium
licet. R. XXXIII. Obj. 3.

Reo tamen compensabit expensas, ibid.

Litem inchoatam pro arbitrio non desinet.
ibid. n. 2.

Contra illum aliquando ambigua oratio
accipitur. R. LVII. Obj. 1.

Actus intrinsece malus nulla circumstantia
corrigitur. R. IV. n. 6.

Actuum valor, & integritas ex tempore,
quo confectus est, attendi debet. R. XVIII.
n. 1.

Neque enim à subsequenti tempore robur
accepit. ibid. Etiam si nullitatis causa
cesset. ibid. n. 2.

Actus

- Actus multi per appositionem certa conditionis vitiantur.* R. xxxvii. Obj. 1.
- Actus quidem quamvis prohibeantur, validi sunt.* R. lxxiv. n. 2.
- Actus positivus cum silentio consensus ar. quit.* R. xliiii. n. 2.
- Actus legitimi sunt, qui vel à natura, vel lege, vel iuris fictione formam accipiunt.* R. l. n. 1.
- Eiusmodi non recipiunt conditionem, aut diem.* ibid. Recipiunt tamen modum, quo illorum integritas non laeditur. ib. n. 2.
- Nullitas actus in iudicio semper opponi potest.* R. l. n. 3.
- Administratio bonorum ecclesie, vel monasterii ante confirmationem pralato non permittitur.* R. lxxxiv. n. 1.
- Administrare bona filiarum prohibitus pater non potest ut curator administrare illa.* ibid.
- Alternatarum propositioinum quatuor generæ sunt.* R. lxx. n. 2.
- In alternatiis debitoris electio est.* ib. n. 1.
- Exemplis declaratur.* ibid.
- Facta semel electione mutare licet.* ibid.
- Eaque facultas ad hæredes transit.* ibid.
- In alternatiis actionum electio creditoris est, ut actione, qua voluerit, experiatur.* ibid. n. 4.
- In poenis electio ad Iudicem pertinet.* ibid.
- In alternatiis personarum ordinis, & affectionis prærogativa est, nisi lex, aut dispositio aliqua obstat.* ibid.
- In alternatiis locorum creditor præcedit.* ibid.
- In alternatiis sufficit alterum impleri, exceptis nonnullis casibus.* ibid.
- Ambigua oratio contra auctorem suum intelligitur.* R. lvii. n. 1.
- Et nihil in iudicio probat.* ibid.
- Nocet aliquando illis, contra quos profertur.* ibid. n. 2.
- Ambigua locutio in mutuo locum non habet.* ibid. Obj. 2.
- Appellare pro reo cuius licet.* R. xix. Obj. 3.
- Appellanti non licet contraria allegare.* R. xx. Obj. 3.
- Appellans personam actoris sustinet.* ibid.
- Ab appellatione cessare licet.* R. xxi. Obj. 2.
- Approbari ab omnibus debet, quod omnes concernit.* R. xxix. n. 1.
- Intellige de eis, quæ ita singulos, ut universi tangunt.* ibid.
- Declaratur exemplis.* ibid.
- Archiepiscopus pallio carens non potest suffraganeum suum consecrare.* R. lxxxix. Obj. 2.
- Archiepiscopus excommunicans illum, quem ad Papam appellasse sciebat, defensione caret.* R. xxxi. n. 1.
- Artem, quam quis profitetur, non exercens caret privilegio illius, licet in matriculam insertus sit.* R. lv. §. 2. n. 1.
- B.
- Bannitos licet cuiuslibet è medio tollere.* R. liii. n. 3.
- Et multo magis minoribus iniuriis assere.* ibid.
- Baptismus, & alia sacramenta in administratione sua non recipiunt conditionem suspensivam.* R. l. n. 2.
- Baptizatus cum defectu essentiali rebaptizandus est.* R. lxi. n. 2.
- Baptismus à femina collatus etiam sine necessitate validus est.* R. lxxiv. n. 2.
- Petens arbitratu suo baptismum pro catechumeno, illum sibi non obligat.* R. ix. n. 2.
- Beneficium à privilegio differt.* R. xvi. n. 1.
- Beneficium, & privilegium per se durabile, ac perpetuum.* R. xvii. n. 1.

Beneficium ecclesiasticum quid? R. I. n. 1.
 Ut obineas institutio Canonica requiritur.
 ibid. n. 2.
 Quiprius obinuit, alios excludit. R. L. IV.
 n. 1.
 Non legitima institutio irrita est, quamvis
 alii idonei deessent. ibid. n. 4.
 In beneficis ecclesiasticis nec bona fides, nec
 episcopi consensus praesumitur. R. I. Obj. 1.
 In iustam notorie beneficium possessorem Iudex
 amovere potest. ibid.
 Post beneficium possessionem adveniens titulus
 nihil prodest. ibid.
 Possessionem beneficium iniustam nec bona fi-
 des, nec communis error defendit. ibid.
 Obj. 1.
 Nec triennis possessio iurat, sed deserren-
 dum beneficium est. ibid. Obj. 2.
 Collationem beneficium impugnare ex causa
 licet. R. XXXVIII. Obj. 1.
 Cum gratia de beneficio surreptitia est, in-
 strumentum quoque de illo surreptitium
 censetur. R. XXXII. n. 1.
 Accipere beneficium creditur, qui offerenti
 non contradicit. R. XLIII. n. 1.
 Beneficia plura si alicui Papa indulget, ab a-
 liis in exemplum trahi non debet. R.
 LXXVIII. n. 2.
 Beneficia & munera ecclesiastica ambien-
 tes perstringuntur. R. XIX. n. 1.
 Beneficiorum plurium concessio binarium
 non excedit. R. XL. n. 1.
 Beneficiorum collatio omni suspensiva con-
 ditione careat. R. L. n. 3.
 Bona fides definitur. R. II. n. 4.
 Necessaria est ad praescriptionem. ibid.
 Bonam fidem non censetur habere, qui con-
 tra Ius mercatur. R. LXXXII. n. 1.
 Bona fides non patitur, solum denud exi-
 gere. R. LXXXII. n. 1.

Bona Ecclesia alienare sacri Canonis ve-
 rant. R. LXXVIII. n. 2.
 Nisi causa magna necessitatis, & pietatis.
 ibid.
 Bonis privatorum Princeps uti pro commu-
 ni necessitate, & facta compensatione
 debita potest. R. LXXIX. n. 2.
 Bruta animalia in flagitium adhibita poenam
 subeunt impiorum. R. XXIII. n. 6.
 Nec expedit illa superesse propter facti me-
 moriam. ibid.
 C.
 Casus omissus in lege pacto, vel testamento
 pro omissio habendus est, quando nihil ob-
 stat. R. XLV. n. 5.
 Causa, non culpa necessaria est apud Regu-
 lares pro mutatione officialium. R. XXIII. n. 3.
 Absq; causa nemo puniendus est. R. XXIII. n. 1.
 Causa alicui commissa, qua coniuncta illi
 sunt simul commissa censentur. R. XLII.
 n. 1.
 Ne causa continentia dividatur, Iudex a-
 lienus cognoscere potest. R. LXXXIV.
 cir. fin.
 Ob eandem rationem supremum adire tri-
 bunal licet. ibid.
 Censur, in quo pro centum aureis 6. aut plu-
 res annue exiguntur, Imperii Romani
 legibus reprobatur. R. XXXVII. n. 1.
 Certus qui est, alia cognitione non indiget.
 R. XXXI. n. 1.
 Certitudinem habet, cui substantia rei &
 accidentia omnia perspecta sunt. ibid.
 Ea certitudo ex obiecto formali, seu motivo
 cognitionis pendet. ibid.
 Certitudo facti dubium, & electionem tollit.
 ibid. Obj. 3.
 In quibusdam casibus certitudini accessus
 fit. ibid. n. 3.
 Cessante causa non semper cessat effectus, is

- praesertim, qui in negatione consistit.* R. XVIII. n. 2.
Citatio non est necessaria, quando reus se exhibet. R. XXXI. n. 2.
Trina requiritur, ut reum contumace faciat. ibid. n. 3.
Eadem praemittenda est futura excommunicationi. ibid.
Citationem malitiosè impediens pro citato habetur. R. LXVI. n. 1.
Per citationem irritans mandatum citantis non finitur. R. LII. n. 1.
Civitas habens frumenti copiam non necessariam cogere ad emendum cives potest. R. XXIX. Obj. 3.
Clericus fructuum beneficij sui dominus est, cum satisfacit. R. LXXXIV. Obj. 1.
Donationem modicam, & statui suo congruam facere potest. ibid.
Non residens fructibus privatur, & quos percepit, reddere tenetur. R. LV. § 2.
Ad reparationem sacrarum aedium contribuere tenetur. ibid. §. 3. n. 1.
De bonis ecclesiae testari non potest. R. LXXXII. Obj. 1.
Ex hisdem bonis ditare consanguineos suos non permittitur. R. LXXXVIII. n. 1.
Clerici iniusta percussio excommunicatione punitur. R. XXVII. Obj. 1.
Huius Canonis privilegio renuntiare clerico non licet. ibid.
Clericis officio suo bene fungentibus, stipendium, & alimonia debetur. R. LV. §. 4. n. 1.
Clericus accusans laicum apud episcopum, non potest exigere, ut secundum laicorum leges, & consuetudinem puniatur. R. XXXIII. n. 2.
Clerici minores à parentibus, & magistris licitè verberantur. R. LIII. n. 3.
Clericus per alios negotiari licet. R. LXVIII. n. 2.
- Collatio beneficij propter aetatis defectum irrita non corrigitur plena aetate augmento.* R. XVIII. n. 1.
Collatio beneficij absque consensu parvum nulla est. ibid. Obj. 1.
Nec temporis tractu sanatur. ibid.
Commodatum ab iniusto possessore commodatarius iure repetitur. R. LIX. cir. fin.
Nec removeri potest doli mali exceptione. ibid.
Communis necessitas non paret legibus. R. XXIX. Obj. 3.
Communem servum si unus manumit, alter consentire debet. R. LVI. Obj. 1.
Communem parietem deiciens reparandi causa non laedit socium. ibid. Obj. 2.
Idem de molendino, ac similibus iudicandum esto. ibid.
Concessione generali non continentur specialia. R. LXXXI. n. 1.
Concesso uno omnia ad id necessaria concessa videntur. R. XXXIX. n. 3.
Concedi in generali donatione non solent, quorum carentia admodum difficilis, aut nociva est. R. LXXXI. n. 1.
Conditio alia est de praesenti, alia de praerito, alia de futuro. R. L. n. 1.
Alia explicata, alia implicita: alia in natura fundata, alia adventitia. ibid.
Conditio impossibilis in legatis, fideicommissis, & similibus pro nulla habetur. R. VI. Obj. 4.
Conditio aliquando impletur per actum æquivalentem. R. XLI. cir. fin.
Conditio de futuro suspendit obligationem. R. L. n. 1.
Conditio possidentis praevalet, cum utrumque peccatum est. R. LIX. n. 3.
Conditio censetur impleta, quando culpa vacat, per quem implenda erat. R. LXVI. n. 1.

RERVM ET VERBORVM;

- Sive agatur de iure acquirendo, sive de adquisito. *ibid.* n. 2.
- Et sufficit non solum ad exceptionem, sed actionem quoque *ibid.*
- Conditio voluntati nostra non subiecta interdatum non impleta etiam innocenti obest. R. LXVI. cir. fin.
- Confirmatio propter periurium electo negatur. R. LXXIII. n. 3.
- Confirmatio violenter intrusi ab ignaro superiore facta irrita est. R. I. n. 4.
- Et quamvis triennio possederit, impugnari potest. *ibid.*
- Intrusi videntur acta quoque reprobantur. *ibid.*
- Consecrantur DEO non res tantum, sed homines quoque. R. LI. n. I.
- Consecratum DEO ad humanos usus non est transferendum. *ibid.*
- Intellige non de vasis, & instrumentis tantum, sed domibus quoque, & habitaculis. *ibid.*
- Res per errorem ad episcopo consecrata ecclesia manet. *ibid.*
- Ex rebus consecratis etiam inutilibus non licet conficere profanum aliquid: sed solida in cineres redigi, non solida comburi solent. *ibid.* n. 2.
- Consecrata DEO à nullo possessore prescribuntur. *ibid.*
- Vasa & instrumenta consecrata interdum vendere, & alienare licet. *ibid.* Obj. 1.
- Res sacra per errorem empti dominium penes ecclesiam manet. *ibid.* Obj. 2.
- Consecratio ecclesie ab alieno episcopo facta non iteratur. R. LXIV. n. 2.
- Consecratio Eucharistia neglectis ceremoniis facta non est irrita. *ibid.*
- Consensus interpretativus in multis presumitur, & sufficit. R. IX. Obj. 3.
- Consensus aliorum requiritur etiam in causis piis. R. XXI. n. 2.
- Consensus maioris partis prevalet. *ibid.* n. 1. Obj. 5.
- Consensus socii necessarius est in reparanda communi domo. *ibid.*
- Consensus omnium, quorum interest, in certis negotiis attenditur. *ibid.* n. 2.
- Consequentia à paritate rationis universaliter non admittitur. R. XXVIII. n. I.
- Consequentiam ex fortuitis casibus sumere admodum difficile est. R. XXXIX. n. 2.
- Consequentia ex particularibus sumpta non agnoscitur. R. LXXIV. n. I.
- Consilium mutare aliquando utile, & necessarium est. R. XXI. n. I. XXXIII. n. I.
- Cum alterius damno nunquam. *ibid.*
- In quibusd. casibus ne quidem cum alterius partis consensu licet. *ibid.* n. 2.
- Magistratibus consilium leviter mutare nequaquam convenit. R. XXI. n. 2.
- Gravis necessitas excusat. *ibid.*
- Consilii non fraudulentum nulla obligatio est. R. LXII. n. I.
- Consilium fraudulentum obligationem rescindi damna parit. *ibid.* n. 2.
- In illis potissimum, qui ex officio, vel pacto alicui consulere debent. *ibid.* & n. 3.
- Consulens maleficium homini iam paratamitiorē pœna plectitur. *ibid.*
- Consilium malum amplectens non habet actionem adversus consulentem. *ibid.* Obj. 1.
- Consuetudo, quam tollere sine gravi damno non potes, toleranda est. R. V. n. 5.
- Consuetudo generalis ad privilegium speciale trahenda est. R. XVI. n. 3.
- Contractus est ultro, citroque obligatio. R. XXXIX. Obj. 1.

I N D E X

Contractus ex conventionem legem, seu formam accipiunt. LXXXV. n. 1.
Sive in ipso contractu adiciatur, sive postea apponatur. ibid.
Et quamvis aliquando rei natura videatur alterari. ibid.
Quod locum habet etiam in quasi contractibus. ibid.
Contrahentibus licet apponere conditionem, quam volunt. R. LXXXV. n. 2.
Ex contractu quamvis illicito obligatio nascitur. R. XXXIX. Obj. 1.
Contractus in re turpi omni iure prohibetur. ibid. Obj. 2.
In contractibus innominatis licita est penitudo. R. XXI. Obj. 3.
Contractus pupilli absque tutoris consensu obligationem naturalem parit. R. XVII. Obj. 2.
Utroque contrahentium peccante par delictum, & reatus nascitur. R. XXV. n. 4.
Contrahentibus bona fides commendata sit. R. IX. n. 4.
In contractibus poena uni parti imposita non censetur alteram quoque comprehendere. R. VIII. n. 4.
Qui contractum non servat, ab altera parte nihil exigere potest. R. LXXV. n. 2.
Contraria allegans reiicitur. R. XX. Obj. 2.
Non licet appellanti contraria proponere. ibid. Obj. 3.
Contraria exceptiones non admittuntur. ib.
Contractus facta pro infectis habentur. R. LXIV. n. 1.
Contumacia quia delictis addita malitiam auget, graviore poena vindicatur. R. XLIX. Obj. 2.
Correctio ad peccati abolitionem necessaria duplex est. R. V. n. 3.
Correctio simulata in foro externo locum habet, & sufficit. ibid. n. 4.
Convictus de uno crimine, vulgo suspectus est de aliis. R. VIII. n. 2.
Creditoris est electio in alternativis actionibus. R. LXX. n. 4.
Creditor oblatam solutionem, vel depositum respuens culpa non vacat. R. XXV. n. 2.
Creditor rem hypothecatam possidens contra alios excipit. R. LV. n. 2.
Inmissus in possessionem bonorum vasalli de illis domino feudi servitium prestare tenetur. R. LV. §. 3. n. 1.
Creditori licet rem suam industria aliqua recuperare. R. LIX. n. 3.
Creditori ex primo decreto capiendi possessionem nulla prioritas competit. R. LIV. Obj. 4.
Culpa triplex est, levis, levissima, lata. R. XIX. n. 3.
Sine culpa nemo puniendus est. R. XXIII. n. 1.
Culpa semel remissa a Deo nunquam reviviscit. R. V. n. 5.
Pro iterata culpa supplicium iteratur, & nova culpa nova poena debetur. ibid. D.
Damnum non censetur sentire, qui sua culpa patitur. R. LXXVI. cir. fin. R. LXXXVI. n. 1.
Exemplis declaratur. ibid.
Quin etiam aliquando de crimine suspectus est. ibid. n. 2.
Damnum servorum domini, & filiorum parentes prestare tenentur. ibid. n. 1. & 3.
Non convenit quemquam alterius causa damnum sentire. R. XXI. n. 1.
Debitum pecunie, non culpa a creditore remittitur. R. IV. n. 3.
Debitum non extinguitur, cum res casu perit, vel eodem modo apud creditorem peritura erat. R. XXV. n. 3.
Nec si ex parte duntaxat liquidum sit. ibid.
Debitor contra ignavum, & negligentem creditorem actionem personalem praescribit. R. II. n. 8. Obj. 3.

- Debitor intra certum tempus cogi non potest ad solvendum. R. L. XI. Obj. 3.
- Defensoribus pluribus uti cuilibet permittitur. R. XX. n. 1.
- Ita tamen ut diverse, non autem contraria sint. ibid. n. 2.
- Et contra Donatistam Vincentium S. Augustinus fecit. ibid.
- Delegatus Iudex commissione ordinarii iudicatur. R. LXVII. n. 2.
- Delegatus, qui non servata forma sententiam tulit, iterum iudicare potest. R. LII. n. 3.
- Delegato Principis idem permittitur. ibid.
- Depositarius ex natura contractus non tenetur, nisi de dolo, & lata culpa. R. LXXXV. n. 1.
- Depositarius rem suam petenti confestim reddere debet. R. LIX. n. 4. & LXXI. n. 3.
- Depositum habens licet negarit, etiam re compta, ex eo ius suum requirere potest. R. XXXVIII. Obj. 2.
- Depositum uni ex pluribus heredibus Iudicis auctoritate restituens tutus est. R. XXIV. n. 1.
- In deposito non permittitur compensatio, ut in aliis contractibus. R. LXXI. n. 3.
- Dies posterior prioris magister est. R. XX. cir. fin.
- Quod dignus est, ad se minus dignum trahit. R. XXXVII. n. 1.
- Disiunctiva particula interdum copulativè sumuntur. R. LXX. §. 2.
- Plures in testamento nominati non disiunctivè, sed coniunctivè numerandi sunt. ibid.
- Dolus est qualibet fallacia, & machinatio ad decipiendum. R. XXVII. n. 1.
- Dolus praesumitur in eo, qui ius ignorat, illi, quod agit contrarium. R. XLII. n. 3.
- Dolus, non iocus censetur rei ad se non peruenientis aggressio. R. XIX. n. 3.
- Dolo non potest carere, qui imperio Magistratus non obtemperat. R. XXIV. n. 1.
- Et dolo vacat, qui Iudicis mandat in explet. ibid.
- Dolo capti imperatores aliqui inconsulto quadam largiti sunt. R. XXVII. Obj. 3.
- Cum dolus causam contractui dedit, non de vindicatione, sed dolo agitur. R. XXXIX. Obj. 1.
- Dolo dimittens possessionem pro possessore habetur. R. XXXVI. n. 1. & 2.
- Dolum impunitum relinquere non expedit. ibid.
- Dolo facit, qui petit, quod restituere oportet. R. LIX. n. 1.
- Donatio excedens summam 500. aureorum prohibita, & invalida est. R. XXXVII. n. 1.
- Sublato excessu in reliqua summa valet. ibid.
- Cum de donantium voluntate ambigitur in eam partem inclinandum est, quae Ecclesia favet. R. LXXXIII. n. 2.
- Donatio legitima valet, quamvis post eam donanti nascantur liberi. R. LXXII. n. 2.
- Dos matrimonio accessoria est. R. XLI. n. 3.
- Dotem uxoris adultera maritus lucratur. R. LV. §. 2. Obj. 2.
- Eandem amittit, quando uxorem lenocinio suo exponit. R. LXV. Obj. 1.
- Dotem restituens uxori, ea mortua recipere potest. R. LIX. n. 4.
- Dotem non nisi semel exigere licet. R. LXXXIII. cir. fin.
- In dubiis casibus sequimur id, quod verisimilius apparet. R. XXX. n. 1.
- In dubio qui contra communem opinionem nititur, temerarius est. ibid. n. 2.
- Cum dubitatur num iniuriandi, an potius occidendi animo verberari Sempronium, ex adiunctis cognoscitur. ibid. Obj. 1.
- Et mitior pars eligenda. ibid.
- In dubio uter pacem ruperit, neuter agere potest.

INDEX.

- Potest. R. Lx. n. 2.
 In dubijs elucidandis maxima prudentia vis est. R. xxxi. n. 2.
 Ecclesia pupillorum privilegium gaudet R. Lxxvi. n. 1.
 Nullius persona delictum illi praeiudicat. Ibid.
 Bona eius alienata a Pralato quolibet tempore, etiam alligando propria turpitudinem repetere potest. Ibid.
 Illa pauperibus simul & fabrica destinata sunt. Ibid. 2.
 Ministris ecclesiae stipendium, & alimonia debetur. R. S. Lv. 4. n. 1.
 Illi autem restorationi ecclesiae auxiliarem manum porrigere debent. Ib. 3. n. 1.
 Ecclesia commodis suis uti afruitur, ut annexum omnis non respiciat. Ib. n. 2.
 Penes ipsam, non vero Pralatum bonorum temporalium possessio est. R. Lxxvi. n. 2.
 Ecclesia subiecta est pia voluntas, & donatio benefactorum. Ib.
 Non privanda est Ecclesia opibus suis propter improbitatem praesulum. R. xxi. 1.
 In Ecclesia res nulla imperatori relicta potestas est. Ibid.
 Ecclesia communionem prohibita etiam stipendia prohibita censentur. R. xxxix. n. 1.
 Ecclesia propter episcopi culpam, & infidelitatem non amittit fenda sua. R. Lxxvi. n. 1.
 Electio ad beneficia ecclesiastica & Dignitates vitiosa non subsistit. R. xviii. Ob. 3.
 Non tamen positivè impedit secundam. Ib.
 Peracta electione nulli licet calculum suum revocare. R. xxxiii. n. 1.
 Electio valida Pralati per invalidam confirmationem non irritatur. R. xxxvii. n. 1.
 Electionem episcopi non idonei electores vitiant. Ib. ob. 2.
 Eligentes scienter indignum non privanter iure eligendi alium reprobata priori electione. R. Ln. n. 1.
 Electus ad prolaturam ecclesiasticam admisso peritio non obtinet confirmationem. R. Lxxiii. Ob. 1.
 Electio pro non debitis, sed gratuitis officio arbitraria est. R. xli. n. 1.
 Episcopus creari non potest illegitime natus, postulari tamen. R. Lxxx. n. 2.
 Episcopatum a manu laici accipere nescit. Lxxxii. n. 3.
 Si ob grave delictum episcopus priuatur manere suo, non ideo Ecclesia, confiscanda bona sunt. R. Lxxii. n. 2.
 Episcopus clericum delinquentem in deserta aliorum licet verberet. R. vi. n. 3.
 Locum a se conversum contra episcopum ordinarium praescribit. R. li. n. 8.
 Promotos a se observare debet, & minus idoneos amovere. R. xxix. n. 3.
 Rem ecclesiae a se alienatam a quocumque possessore repetere potest. R. Lxxvi. n. 1.
 Si facultatem det subdito eligendi confessarium, non auget confessarii potestatem ordinariam. R. Lxxxii. n. 1.
 Episcopo visitanti procuratio debetur; & terties, quoties visitavit. R. Lxxxii. n. 3.
 Non licet illi per Vicarium suum alienos subditos ligare. R. Lxvii. n. 1.
 In contractibus noverit communibus legibus uti. R. Lxxv. n. 1.
 Clericos honoret, ut honoretur ab illis. Ib.
 Vicarius generalis ab ipso constitutus non potest beneficia ecclesiastica conferre. R. Lxxxii. n. 1.
 Exactio debiti non solvati permisa est. R. Lxxxiii. n. 1.
 Neglecta exactio bona nomina mala facit. Ibid.
 Excipere licet eidem cui agere. R. Lxxi. n. 1.
 Cui conditio indubiti, multo magis exceptio convenit. Ib.
 Exceptio actoris intentionem arietat. R. Lxxv. n. 1.

IIIa

Ille qui utitur non censetur fateri actoris propositum. *ibid.*

Contrariis exceptionibus utendum non est. *R. XX. n. 2.*

Diversis vero utimur in diversis instantiis. *ibid.*

Alicubi tres tantum admittuntur. *ibid.*

Excipere contra Iudicem incompetentem omnibus licet. *R. LX. Obj. I.*

Etiā post tres sententias conformes. *R. XXVI. n. 2.*

Ex eo quoque, quod oppugnasti, exceptio perimitur. *R. XXXVIII. Obj. 3.*

Cui actio, eidem multo magis exceptio convenit. *R. LXXI. n. I.*

Sive principalis sit, sive procurator & exceptio odiosa. *ibid.*

Item repetitio iisdem conceditur. *ibid.*

Contra electum, confirmatum, & possessionem adeptum non datur exceptio. *ibid.*

Rei aliena possessor, qui negat se possidere, exceptionem non potest opponere. *ibid.*

Sapè eui datur exceptio, actio negatur. *R. XXXVIII. Obj. 3.*

Excommunicatio & alia censura non sunt actus legitimi, qui non recipiant conditionem & diem. *R. L. n. 2.*

Excommunicationis sententia quamvis iniusta metuenda. *R. XXVI. Obj. I.*

Non excommunicatur Collegium, & Universitas. *R. XXIII. n. I.*

Clericum aliena manu percutiens iniuste excommunicatus est. *R. LXVIII.*

Item si nomine suo factam percussorem ratificet. *R. IX. n. I. R. X. n. I.*

Excommunicantur sacrilegi, qui rebus sacris manus iniiciunt. *R. LI. n. I.*

Beneficium ecclesiasticum in excommunicatione adeptum nec absolutio, nec dispensatio prodest. *R. I. n. 3.*

Excommunicatus semel tandiu vitatur,

donec probet se absolutum esse. *R. VIII. n. 3.*

Executoris est, exequi sententiam latam, quamvis sibi iniusta videatur. *R. XXIV. n. 2.*

Qui Iudicis sententiam exequantur, apparitores, lictores, & similes culpa vacant. *ibid.*

Præsumitur enim abesse dolum. *ibid. n. 3.*

Executorem, & Iudicem excusat causa, & animus istus. *R. XII. Obj.*

Exorbitantia à Iure communi censentur privilegia, dispensationes, & statuta legibus opposita. *R. XXVIII. n. I.*

Ille ad consequentiam trahenda non sunt; ne quidem si eadem vel maior ratio videatur. *ibid. n. 2.*

Exemplis declaratur.

Fallit in causis piis, necessario connexis, pertinentibus ad bonum publicum, quando agitur de vitandis fraudibus. &c. *ibid. cir. fin.*

F.

Facere ad homines & ad bestias refertur, cum nostro iussu, vel impulsu quid agunt. *R. LXXII. n. I.*

Facere per alium potest quis, quod per se ipsum potest. *R. LXVIII. n. I.* Quamvis conventum esset, ut effectus propria manu fiat. *ibid. n. 2.* Et quamvis tu ipse pro alio facias. *ib.* Imo subinde tenemur per alios agere. *ib.* Interdum quod nobis vetitum, per alios facere licet. *ibid.*

Fallit in multis casibus. 1. Si conventum, ut non nisi propria manu fiat. 2. Si certa actui forma præscribatur. 3. Similiter in causis criminalibus. *ibid.*

Fama est illatae dignitatis status, legibus ac moribus comprobatus. *R. LXXXVII. n. I.*

Ille opposita infamia, quæ varia, & multiplex, *ibid.*

Favores non restringendi, sed ampliandi sunt. *R. XV. n. 4.* *Vbi*

Vbi, & quando id conveniat ibid.
 Favor non tollit factum, sed impedit faciendum. R. Lxxiii. n. 1.
 Fictio triplex est, inductiva, privativa, & translativa. R. x. n. 1.
 Naturam imitatur, nec quicquam impossibile respicit. ibid. Obj. 4.
 Non plus illi, quam veritati tribuitur. ibid.
 Fictio in ratihabitione ex effectu agentis iudicium format. ibid.
 Fides bona, bona conscientia est. R. Lxxxii. n. 1.
 In actis, pactis, & conventionibus attendenda. R. xxxiii. n. 1.
 Servanda etiam hostibus, & alienis à nostra fide. ibid. n. 2.
 Fidem qui non servat, ab aliis frustra exigit. R. Lxxv. n. 1. & seq.
 Quamvis causam necessariam sibi habere putet. ibid. n. 2.
 Fidem pupillo debet, qui cum pupillo pacifitur. ibid. n. 3.
 Bonam fidem non censetur habere, qui contra jus mercatur. R. Lxxxii. n. 1.
 Bona fides non permittit exigere iterum, quod semel solutum est. R. Lxxxiii. n. 1.
 In pænis idem servandum. ibid. n. 2.
 Fidejussor in causis durioribus ultra æquitatem non tenetur. R. xxxv. Obj. 3. Liber est à solvendo, quando principalis satisfecit. R. Lxxxiii. n. 2. Fidejussore mulieri non permittitur. R. xxxv. n. 4.
 Filius pro alio agere in iudicio potest, licet pro se agere sine patris consensu prohibeatur. R. Lxxvii. n. 2. Legitimæ suæ, aut querelæ in officiosi testamenti sponte renuntians non recipitur ad actionem de reddendo. R. xxvii. n. 2. Filius impubes, quamvis hereditatem paternam appetat, non mittitur in possessionem. R. Lix. n. 3. Filiusfam. jussu patris uxorem ducens contra leges excusatur. R. xxiv. n. 2. Filiusfam. absque consensu patris pecuniam mutuo dare §. C. Macedon. vetat. R. Lxxxiv. n. 1. Filii censentur consentire, quando parentes illis presentibus contrahant sponsalia. R. xliii. n. 2. Filii pro parentum culpa non raro puniuntur, sed pæna corporali tantum. R. xxiii. n. 7.
 Fiscus in præiudicium creditorum non est privilegiatus. R. Lvi. n. 2. Habens rem cum

lio communem etiam invito illo vendere potest. R. xxix. Obj. 6. & R. Lvi. cir. fin. Fisci causa non censetur favorabilior, cum de lucro agitur. R. xv. Obj. 2. Illius a vitium restringenda est. ibid.
 Formæ minimus defectus nocet. R. xxxvii. Obj. 2. Formæ neglectus actum vitiat. R. xl. n. 2. Vbi defectus in forma est, nec ut fit, nec ut potest valere actus, valet. R. Lxxx. n. 1.
 Fructum nemo sperare debet ex eo, quod impugnat. R. xxxviii. n. 1. Et perceptos restituere tenetur. ibid. n. 2. Idem in celante, & non satisfaciente locum habet. ibid. Excep. quibus iusta impugnandi causa favor. ibid.
 Fructus intermedii temporis Ecclesiæ restituere tenetur, quando rem suam cum aliena permutatam recipit. R. xlviii. n. 2.

G.

Genus duplex est, dialecticum, & iudicium. R. xxxiv. n. 1. Huic species derogat, non illi. ibid. Genus iudicium in termino communi reperitur, nec species proprie dictas habet. ibid. Exempla sunt in legatis, contractibus, in re scriptis, & similibus. ibid. Generi species non actu, sed potentia insunt. R. Lxxxix. n. 4. Generalis obligatio pignoris non includit uxorem, liberos, & quæ nobis charissima sunt. ibid. n. 1. Generalem facultatem administrandi pecuniam pater filio non censetur ad donandum extendere. ibid. Multò minus si eam facultatem servo concedat. ibid. In generali concessione specialia non contrahuntur. ibid.
 Gestum aliquid esse meo nomine ex multis colligitur. R. x. n. 2. Gestum non meo nomine negotium quamvis ratum habeam, mihi non imputatur quoad effectum civilem. ibid. n. 1.

Quod per gratiam alicui conceditur, ac alii non debet trahi in exemplum. R. Lxxv. n. 1. Generaliter concessa gratia ad specialia non extenditur. R. Lxxx. n. 1. Nec obstat admissa in instrumento clausula motu proprio. ibid. n. 3. Declaratur exemplis. ibid. §. Bonifacio Zacharias papa facultatem dedit nominandi successorem in Archiepiscopatu. R. Lxxv. n. 1. Gratia de futuro à primo impetrata illi contra alios prodest. R. Lxxv. n. 2. H. H.

H

Heres sub conditione institui non potest, *R. l. obi. 2.*

Antecessoris sui Personalibus obligationibus non reatur, *R. 22. n. 2.*

Ad vota & debita realia obligatus est, *R. 46. n. 6.*

Causam inchoatam in iudicio prosequi non veratur, *Ibid.*

Totam dotem solvere cogitur, *Ibid. 3.*

Heredis loco quoad effectum est bonorum universalis possessor, *Ibid. 5.*

Is similiter, cui omnia bona obligata sunt, *Ibid.*

Heres in adenda hereditate tardus iustam moram causam habere praesumitur, *R. 11. n. 8.*

In locum defuncti succedens ignorantiae probabilem videtur habere causam, *R. 60. ibi. 2.*

Quia defuncti Personam representat, illius in se obligationes recipit, *R. 77. n. 1.*

Neglecto inventario hereditatem adiens, bonaque capiens in rerum amotarum suspicionem incidit, *R. 86. n. 2.*

Damnosa hereditatem admittendo rebus suis male consulit, *Ibid. 3.*

Hereditatem totam adire, vel omnino non attingere oportet, *R. 53. ibi. 2.*

Ad hereditatem agnatarum admittuntur pupilli & mulieres, ita ut illorum tutelam suscipere non reneantur, *R. 55. §. 4. n. 1.*

Hereditas iacens, & nondum adita a nullo possidetur, *R. 11. n. 8.*

Hereditas pacto relinqui non potest, *R. 84. n. 2.*

Heres de Falcidia monere legatarios debet, *R. 81. n. 2.*

Heres non usu capit, quod non usu capiebat defunctus, *R. 44. n. 2.*

Heres clerici laicus lite cum defuncto contestata coram Iudice Ecclesiastico convenitur, *Ibid.*

Heres a testatore damnatus ne debitum exigat, si nihilominus fecerit, doli exceptioe removetur, *R. 59. n. 1.*

In herede defuncti sententia continuata praesumitur, quando de damno virando agitur, *R. 47. ibi. fin.*

Haereticus nostri temporis legem divinam fatentur a renatis impleri quadantenus posse, *R. 4. n. 4.*

Renatos in Christo posse, ac debere in hac vita legis obedientiam inchoare Chemnicus pronunciat, *Ibid.*

Idem mentiuntur a Catholicis doceri, si dem haereticis servandam non esse, *R. 33. n. 2.*

Scurrilitas illorum, & crudelitas sacrilega, *R. 51. n. 2.*

Ad probandam haeresim admittuntur testes alias non idonei, *R. 8. n. 4.*

Haereticis poenitentibus Inquisitores clementiam impertunt, *R. 38. cir. fin.*

Homicidium non manu tantum, sed etiam ore, perpetratur, *R. 68. n. 1.*

Iudaei Christum lingua spiculo occiderunt, *Ibid.*

Nihil interest, quis occidat, an mortis causam praebet, *r. 72. n. ob. 1.*

Homicidium confessus reddito se eundem vivum exhibiturum, non recipitur, *r. 4. n. 3.*

Homicidam sub conditione, si possit recusare, renori ad restituendam illi vitam nonnulli autumant, *Ibid. cir. fin.*

Ex pluribus suspectis auctor homicidij praesumitur, qui ingenio rixoso, & feroci est, *r. 8. n. 2.*

Occisionem fratris mei non meo nomine factam si approbavero, non habebit effectum rari habitio, *r. 9. n. 2.*

Homicidium nomine pueri trimuli factum ab eodem grandaavo frustra ratificatur, *r. 16. n. 2.*

In omni hypotheca pactum inest, *r. 54. ibi. 3.*

Hypothecam habens alijs creditoribus praefertur, *Ibid. n. 2.*

I

Inavia elati quidam plus iusto sibi tribuunt, rebusque impertinentibus se miscent, *r. 19. n. 1.*

Declarat exemplis.

Ignorantia quid? *r. 13. n. 1.*

Alia facti, alia iuris, alia simplex, & inculpabilis, alia crassa, & supina, *Ibid.*

H

Ignob-

- Ignorantia facti alieni simplex à culpâ excusat, *lb. n. 2*
- Ignorantia excusat ab excommunicatione clerici percussorem, *r. 47 n. 1*
- Ignorantia iuris excusat novos cives, milites, agricolas, mulieres &c. *lb.*
- Omnis ignorantia in vincibilis in foro conscientie excusat, *lb. n. 3*
- In litigantibus iuris notitia præsumitur, *lb. n. 4*
- Ignorantia iustam causam cesetur habere, qui in ius alterius succedit, *r. 14 n. 1*
- Ignorantia præsumitur, cum de scientiâ non constat, *r. 31 n. 1*
- Ignorantia in pupillo, & minore præsumitur, quis acta ipsis indicata sint, *r. 47*
- Ignorantia statuti, & decreti excusat, *lb.*
- Ignorasse interdum præsumuntur, qui præfentes fuerunt, *lb. n. 2*
- Ignorantiam iuramento probare debet, contra quem præsumptio est, *lb. obj. 1.*
- Ignorantia eorum, quæ in vicinâ aguntur, non præsumitur, *lb. obj. 2.*
- Ignorantia in hærede præsumitur, cum de damno vitando agitur, *lb. cor. fin.*
- Ignorantia aliquando liquidissimis argumentis probari debet, *lb. obj. 3 & r. 82 n. 1*
- Pœna legibus constituta ignorantes non concernit, *r. 49 n. 2*
- In pari culpa est, qui scivit, & qui scire debuit, *r. 81 n. 2*
- Impedimenta legitima illorum, qui non præstant officium suum, sunt morbus, captivitas, mors parentum, & consanguineorum, *r. 41 n. 2*
- Horum aliquid allegans probare debet, *lb. n. 2*
- Impedimentum fingens, aut dolose præterdicens non auditur, sed punitur, *lb. cor. fin.*
- Non impediens delictum, quando potest, & debet, reus est, *r. 43 n. 2*
- Impedimentum non præstat, quod effectu caret, *r. 42 n. 1*
- Quævis actus de nullitate sua à declaratione iudicis pendeat, *lb. n. 2*
- Vel præiudicium inde fiat, aut qualecunque periculum timeatur, *lb.*
- Nexa rescripto faciendâ mentio illius, quod effectu caruit, *lb.*
- Impeditus iustè non condemnatur ad expensas, *r. 41 n. 3*
- Fallit in casibus in quibus sola voluntas ad effectum sufficit, *lb. n. 3.*
- Denique in illis, qui aliquid iure alieno faciunt, *lb. n. 3.*
- Imperitus Iuris, Medicinæ, vel alterius artis sese vtrò ingerens culpa non vacat, *r. 19 n. 1.*
- Impossibile aliud est naturæ, aliud Iuris, *r. 4 n. 1*
- Impossibile nulla obligatio est, *lb.*
- Nec iudicis mandatum tale aliquid complectitur, *lb.*
- Nulla dispositio, contractus, sententia, vel executio impossibile aliquid recipit, *lb. n. 3*
- Impossibile aliquam obligationem esse nonnullis videtur, *lb. n. 7*
- Per impossibilia non vitiantur, quæ possibilita sunt, *r. 37 n. 2*
- In continenti fieri dicuntur, quæ durante adhuc negotio, & nondum digressis partibus peraguntur, *r. 85 n. 2*
- Infamia duplex est, Iuris, & facti: hæc ex improbo facinore apud probos, illa ex sententia iudicis oritur, *r. 87 n. 1*
- Infamia lepræ ipsarum comitatur infectum, quo se conque verterit, *lb. n. 3*
- Sublata causa interdum cessat, *lb.*
- Infames à beneficijs, & muneribus publicis arcentur, *lb.*
- Idque propter indecentiam, ex qua contemptus nascitur, *lb.*
- Imò obtentis privati possunt, *lb. n. 3*
- Inhabiles aliquando ad officia eliguntur, ex defectu meliorum, *r. 82 n. 3*
- Iniuria non fit scienti, & consentienti, *r. 27 n. 1*
- Sive explicitè, sive implicitè consentiat, *lb.*
- Sive scientia, & consensus præcedat, sive sequatur, *lb.*
- Nec oportet consensum ab omni passione liberum esse, *lb.*
- Nec obstat latio ultra dimidium, *lb.*
- Nec agere licet de pretio recuperando.
- Iniuriarum actio datur fundi, *lb.*
- Domino contra ingredienti, *r. 39 obj. 3*

Innocentia summo olim studio defensa est, r. 11 n. 3
 Innocentem, qui punie, nec Deo, nec homini: us reddere rationem potest, r. 23 n. 1
 Innocentem quamvis seipsum reum faciat, plectere non licet, lb. n. 2
 Institutio Canonica dicitur, quæ sacrorum Canonum præscripto conformis est, r. 1 n. 2
 Interdum beneficij collatio, interdum deductio, in possessione illius libera, vel non libera, eo nomine gaudet, lb.
 Absque illa beneficium Ecclesiasticum non obtinetur, lb. n. 3
 Institutio beneficij Ecclesiastici vitiosa nullo medio corrigi potest, lb.
 Nec nomine institutionis digna est, r. 18, n. 1
 Irregularitas non contrahitur ab eo qui ratam habet clerici percussorem, r. 10 n. 2
 Irregularis aliquando fit, qui se rebus impertinentibus miscet, r. 19 cir. fin.
 Irregularitas actu honesto contrahi potest, r. 33 n. 3
 Iudicos non licet in iudicio convenire die sabbati, r. 61 cir. fin.
 Iudex etiam invitatus d. ri potest, r. 53 n. 1
 Iudex semel datus in officio persistit quamvis mente excidat, r. 73 n. 1
 Iudicis officium est, non suum, sed iuris arbitrium sequi, r. 5, n. 4
 Iudicem præsumitur secundum leges iudiciale, r. 17, num. 3, r. 24 num. 1, & r. 26, num. 1
 Iudicis acta in rebus ad suum officium non pertinentibus effectu careat, r. 26, n. 1
 Declaratur exemplis, lb.
 In dubijs autem pro ipso præsumitur, lb.
 Etiam in extra iudicialibus, ubi iudicis cognitio necessaria, lb.
 Ad alios non iudices noli extendere, lb.
 Ex tribus iudicium sententijs illa prævalet, quæ minimum determinat, r. 30 n. 2
 Iudex, quamvis rem cognitam habeat, informandus est, r. 31, n. 3
 Sententiam definitivam revocare non potest, r. 33 n. 1
 Quamvis sententiam nullam tulerit, non ideo litem suam facit, r. 52 n. 2
 Excipe, nisi executus fuerit, lb.

Iudex etiam non requisitus cavere debet, ne quis cum alterius iniuria locupletetur, r. 48 num. 2
 De quibus non potest directe cognoscere, incidenter cognoscit, r. 44 obj. 2
 Qui apud Iudicem litigare, quam aliã viã rem suam consequi præoptat, damnum inde ortum sibi imputet, r. 86 n. 1
 Iudicium pro utroque actore, & Reo instituitur, r. 11 obj. 1
 Tribus personis constat, lb. n. 1
 Acceptionem personarum maxime odit, r. 12 n. 1
 Iuramentum promissioni additum specialem obligationem addit, r. 42 n. 2
 Interdum dispensatur, vel irritatur salvo contractu, lb.
 Contra bonos mores factum non obligat, r. 58 n. 1
 Servandum, quod nec salutis propriæ, nec alienæ noxium, lb.
 Illius, qui semel peieravit, non admittitur, lb. n. 3
 Nec relaxatur, qui cautione iuratoria præstita ex carcere profugit, lb.
 Non confirmantur iuramento actus, qui per se propter bonum publicum irritantur, r. 64, n. 3
 Iuramentum de usuris solvendis irritum est, r. 24 obj. 2
 Solvere tamen, qui cum iuramento promissit, r. 42, obj. 2
 Habenti semiplenam probationem iuramentum defertur, r. 45, n. 2
 Iuramentum in probationem ignorantie non nisi à suspectis exigitur, r. 47 obj. 1
 Iuramentum de statutis non intelligitur de invalidis, r. 52, n. 2
 Ius etiam iniusto possessori favor, ad evitandum incommoda, r. 65, cir. fin.
 Ius habens in principali adversarij calumnias repellere similibus potest, r. 32, num. 2
 Iure suo cedere quilib. potest, r. 48, num. 2
 Iure prior est, qui (cæteris paribus) tempore præcedit, r. 54 n. 1
 Contra ius facta pro infectis habentur, r. 64, n. 1

Illa nimirum, in quibus forma præscripta,
 mens legislatoris negligitur, *Ib.*
 Idem de consuetudinibus indicandum, *Ib.*
 n. 3
 Et contra hoc privatorum facta nullam
 vim habent, *Ib. cir. fin.*
 Iuris eadem dispositio est, ubi ratio omni-
 no eadem, 78 n. 4.
 Se us ab vno ad aliud consequentia vacil-
 lat, *Ib.*
 Iure actoris resolutio resalvitur etiam ius
 successoris, 79 n. 2.
 Contra ius negotians bonam fidem non
 videtur habere, r. 92. n. 1.
 Nec interest, naturale, divinum, aut hu-
 manum sit, *Ib. n. 2.*
 Ius sibi ipsi nemo dicit, r. 59 n. 4.
 Iuris notitia præsumitur in illo, qui apud
 Iudicem litigat, r. 13 ob. 1.
 Iustitia ab ambiguis, & dolosis sermoni-
 bus adhorret, r. 59 n. 2.
 Iustitiam abesse præsumitur, ubi scelera-
 tus animus est, r. 80 n. 3.

L.

Laicis Ecclesiæ patronatus tribuit, ut
 ad magnificentiam animentur, r. 28 n. 1.
 Laicus, clerici hæres licet cum defuncto
 contestata coram Iudice Ecclesiastico conve-
 nitur, r. 46 n. 2.
 Legatum secundò exigens doli exceptione
 removetur, r. 82 ob. 3.
 Legatum primo ademptum, & secundo
 traditum manet illi, etiam non capaci, r. 52.
 n. 3.
 In legatis dandis, vel revocandis sola dan-
 tis voluntas obtinet, *Ib.*
 Qui legavit unam pitantiam in festo S.
 Francisci annis, singulis exhibere tenetur,
 r. 83 n. 2.
 Legis nomine interdum conditio, vel pa-
 ctum intelligitur, r. 57. n. 2.
 Lex quidem futuri temporis est: declaratio
 verò etiam præteriti, r. 64 n. 3.
 In lege triplex perpetuitas est, r. 17.
 n. 2.
 Mutari nihilominus (humana) potest, tum
 necessitatis causa, tum utilitatis, *Ib. n. 3.*
 In legibus notam verba, quam sententia
 attenditur, r. 21. cir. fin.

Lex naturalis non indiget promulgatione
 forensi, r. 31 n. 2.
 Contra illum sit interpretatio, qui legem
 potuit apertius dicere, r. 58 n. 1.
 Lex naturam imitatur, & excludit impos-
 sibilita, r. 66 n. 2.
 Legis officium est, normam vivendi præ-
 scribere, r. 81 ob. 1.
 Forma ipsius substantialis immota est; ac-
 cidentalibus sæpè mutatur, *Ib.*
 Lex civilis Ecclesiasticæ contraria pro non
 scripta habetur, r. 73 cir. fin.
 Quæ verò rationi conformis est, etiam in
 foro conscientie obligat, r. 82 n. 2.
 Legis interpretatio ea præfertur, secun-
 dum quam actus valet, r. 83 n. 2.
 Item ea, quæ mitior est, r. 30 n. 3.
 In legem peccat, qui verbis insitens con-
 tra intentionem illius nititur, r. 88 n. 1.
 Legum mutatio à supremi Magistratus ar-
 bitrio pendet, r. 17 n. 1.
 Legum vis ac potestas à pluribus causis
 pendet, r. 17 n. 2.
 Legis auxilium frustra implorat, qui in
 eam committit, r. 75 n. 1.
 Contra leges facta pro infectis habenda
 sunt, r. 64. n. 1.
 Licet non est minus, cui maius illicitum
 est, r. 53 n. 1.
 Et cui prohibitum est minus, maius quo-
 que prohibitum est, *Ib.*
 Verumque exemplis declaratur, *Ib.*
 Fallit tamen in pluribus, *Ib. n. 4.*
 Quod alicui suo nomine non licet, nec al-
 ieno licebit, r. 67. n. 1.
 Illustratur exemplis, *Ib.*
 Habet locum non tantum in malè factis, sed
 etiam contractibus, *Ib.*
 Fallit in contractibus, quando vnus con-
 trahentium diversa dispositio est, *Ib. n. 2.*
 Locupletari est rem suam augere, R. 48 n. 1.
 & R. 5. ob. 3.
 Locupletari, etiam qui debito liberatur, R.
 48 n. 1.
 Cum alterius iniuria quem locupletari loci
 non permittit, *Ib.*
 Nequidem Ecclesiæ, aut Reip. *Ib.*
 Faciunt autem 1. qui opes suas indebito
 modo augent? 2. qui se suis parant, a-
 lienis vruntur. 3. qui rem alienam iustis
 diu.

diuini tenent. Denique qui quocunque modo iuste possident. *ib.*
 Non repugnat iuri naturali ex re sua alteri lucrum permittere. *Ib. n. 2.*
 At tributis exempli quamvis augere rem suam videantur nihil dando, nemini tamen iniuriam faciunt. *Ib. cir. h.*
 Malus semel, semper malus quo sensu? *R. V. II. n. 1.*
 Præsumptione nimirum, & in eodem genere delicti. *ib.*
 Malitiae hominum non indolendum, sed obviandum est. *R. LIX. n. 4.*
 Alia prohibentur, quia mala sunt, alia quia prohibentur, mala sunt. *R. LXXXVIII. n. 2.*
 Exemplis declaratur. *ib.*
 Malitiam deservisse facti est; adeoque non præsumitur. *R. VIII. ob. 8.*
 Malorum societate qui gaudent, similes illis esse videntur. *ib.*
 Malitiae coniuncta potentia plurimum officit. *R. 81. n. 2.*
 Mancipia Ecclesiae non licet permutare nisi sex gravi causa, & ea lege, ut libertate donentur. *R. 51. n. 1.*
 Mandare in forensi usu est committere aliquid quod agat. *R. 10. n. 1.*
 Mandare actum, & ratificare eundem suo nomine factum geminae sunt. *ib.*
 Mandanti imputatur effectus, & damna. *R. 72. n. 1.*
 Quamvis mandati finis. mandatarius excoellet. *ib. n. 3.*
 Mandasse censetur, qui verbis enunciatiuis vindictam significantibus usus est. *ib. n. 2.*
 Mandans obligatur, quamvis mandatarius culpa immunis sit. *R. 72. n. 3.*
 Mandatum limitatum tempore propter moram debitoris perpetuum efficitur. *R. 25. n. 3.*
 Mandans homicidium homicidij reus est. *R. 72. n. 3.*
 Ultra mandatum in contractibus nemo tenetur: secus in criminalibus. *ib. n. 3.*
 Maritus non potest in dote pacisci, ut non nisi dolum præster. *R. 85. ob. 1.*
 Vxori bona sua donare prohibetur. *R. 88. ob. 1.*
 Adulteræ vxoris dotem lucratur. *R. 55. § 22*

Dotem amittit, quando vxori cooperatur in adulterio. *R. 95. ob. 1.*
 Vxori dotem restituens eam mortuam repetere potest. *R. 59. n. 4.*
 Solutio matrimonio non nisi post annum reddere dotem tenetur. *ib. n. 3.*
 Marryres non consenserunt iniurijs, quas perpetrati sunt. *R. 18. ob. 1.*
 Matrimonium ratum professione religiosa solvitur. *R. 21. ob. 1.*
 Matrimonium ritè contractum non admittit pœnitentiam. *ib. n. 2.*
 Matrimonium in tertio, & quarto gradu prohibitum est. *R. 78. n. 2.*
 Motrimonium sanâ mente tractum non solvitur per amentiam. *R. 73. n. 1.*
 Neque si superveniat cognatio, aut affinitas spiritualis. *ib.*
 Cui matrimonium prohibitum est, pro alio contrahere potest. *R. 76. n. 2.*
 Per impuberes nulliter contractum tempore pubertatis adeptæ non conualescit. *R. 18. n. 1.*
 Cum affinibus, & consanguineis ad fidem conversis anglis permissum est. *R. 15. n. 2.*
 Matrimonium vel contra votum castitatis simplex, vel contra interdictionem Ecclesiae non est nullum. *R. 64. n. 2.*
 Matrimonio non subsistente dos, & donatio propter nuptias concidit. *R. 42. n.*
 Matrimonium quamvis actus legitimus sit, conditionem proprie dictam recipit. *R. 50. n. 2.*
 Asperi mores cohabitationem conjugum impediunt. *R. 6. n. 3.*
 Merita & demerita per alios acquirimus. *R. 97. n. 1.*
 Mensor agri etiam falsum nunciatus auditur, & culpa (forensi) varat. *R. 19. ob. 2.*
 Metus voluntarium minuit. *R. 27. ob. 4.*
 Metum passus in integrum restitui potest. *R. 27. ob. 4.*
 Milites acerbis pœnis coercendi sunt. *R. 15. ob. 1.*
 Non possunt servire regi in bello evidenter injusto. *R. 25. n. 4.*
 Minores in iudicio sine cosatoris auctoritate non possunt comparere. *R. 61. n. 1.*
 Læsis contra venditorum restitutio in integrum conceditur. *ib.*
 b. 3. Miemum

Minimum in obscuris casibus & negotijs sequimur, R. 30, n. 1,
 Illud enim in maximo continetur, *Ib.*
 In rebus quantis maximo attenditur, *Ib.*
 Fallis in quibusdam, *Ib. ob. 3.*
 Monachi, licet retinere aliquid cupiat valida professio est, r. 38, n. 2,
 Monachum, & monialem, si fugerit, abjecto habitu, monasterium recipere debet, r. 27, n. 2,
 Monachis, & Monialibus invitis arctior vivendi modus imperari non potest, r. 29, n. 2, & 3,
 Mora quid sit, explicatur, r. 25, n. 2,
 Auctori suo nocet, *Ib. n. 1.*
 Duplex est, una in debito non præstito, altera in non accepto, *Ib.*
 In morâ est debitor, cum à creditore, vel ipso tempore moratus non soluit, *Ib.*
 Nec interpellationes plures necessariae sunt, *Ib. n. 2.*
 Nec qua libet impedimenta, & difficultates excusant, *Ib.*
 Moram exceptio purgat, r. 60, n. 1,
 Eaque multiplex est, si solutio impossibilis, si debitum minus liquidum, & *Ib.*
 Moræ exceptio non tantum à culpa, sed etiam à poenâ excusat, *Ib.*
 In morâ non est debitor, cum moram creditor facit, *Ib. n. 2.*
 Mores boni alij naturales, alij civiles sunt, r. 58, n. 1,
 Contra bonos mores naturales est, quod Iuri naturali repugnat, contra civiles, quod cum illo non consonat, *Ib.*
 Mors omnia solvit, r. 65, ob. 1,
 Mulier donare bona sua potest; sed fidei-jubendo se obligare non permittitur, r. 53, ob. 3,
 Dotis suæ dominium & possessionem retinet, r. 65, ob. 1,
 Mulierum imbecillitati multis legibus confiditur, r. 85, ob. 2,
 Mulieribus concio, non pia exhortatio prohibetur, r. 19, n. 3,
 Mutuum non licet exigere, quod nunquam datum est, licet contrarium scriptura testetur, r. 68, ob. 2,

Naturam necessitas imitari convenit, quæ inutilia rejicit, r. 38, n. 1,
 Necessitas nullis legibus patet, r. 29, ob. 1,
 Necessitas in multis excusat, *Ib. n. 1.*
 Necessitatis causâ quæ conceduntur, in consequentiam trahenda non sunt, r. 71, n. 1,
 Exemplis declaratur, *Ib.*
 In necessitate pater filium vendere potest, r. 28, n. 2,
 Concessa propter necessitatem ei sublati desinunt, *Ib.*
 Necessitatis, & utilitatis causâ in jure æquiparantur, *Ib. n. 2.*
 Necessitas à morâ, & culpa excusat, r. 71, n. 2,
 Non efficit tamen, ut spreâ fide alter pacificentiam maneat obligatus, *Ib.*
 Nobilitatis titulus aliquando videtur obesse, r. 61, ob. 4,
 Nobilibus an mercatura indecorata, 68, n. 2
 Notarius de falso semel condemnatus non permittitur ne quidem ad pias causas instrumentum conficere, r. 8, n. 3,

O.

Obediens Iudicis mandato culpâ vocare cenetur; r. 14, n. 1,
 Idem in principis iussu; imo precibus locum habet, *Ib. n. 2.*
 Obedientia in rebus omnibus, in quibus peccatum non apparet, religiosis quibusdam præscribitur, *Ib.*
 Cum sententia, vel iustitia manifestè iniqua est, minimè parendum, *Ib. n. 2, & 3.*
 Deo magis, quam homini obediendum, r. 24, n. 3,
 Obligatio, & domini translatio primarius effectus contrahentium est, r. 34, ob. 1,
 Odia convent restringere, r. 15, n. 1,
 Ejus generis sunt, quæ molestiam poenam, & damnum inferunt, *Ib.*
 Odium an favorem continent rescriptum ex principali motivo cognosces, *Ib. n. 1.*
 Odia in multis casibus non restringuntur, sed extenduntur, *Ib. n. 3.*
 Onus qui sentit, sentire etiam commo- dum debet: & qui non sentit onus, nec com- modum

modum: qui vero commodum; etiam onus: denique qui non sentit commodum, nec onus debet, r. 55, §. 1, 2, 3, 4.

Quamvis cum aliorum aliquo præjudicio fiat, *ib.*

Aut extraordinarium sit, *ib.*

Ab onere communi nemo eximitur, r. 55,

§. 3, n. 1. Nec admittitur præscriptio, *ib.*

Quoniam ex parte rejicit, toto lucro carere debet, *ib.*

In onere succedit, qui in honore substituitur, r. 77, n. 1.

Nec ferendus, qui lucrum amplectitur, & annexum onus rejicit, *ibid.*

Opinio communior ut plurimum tenenda nisi forte rigidior sit, r. 30, n. 2.

Opinionis certitudo, ex causa & motivo pendet, r. 31, n. 1.

Ordinatio clericorum ab alieno Episcopo facta non iteratur, r. 94, n. 2.

Ordinum inualida collatio non impedit seculum, r. 51, n. 2.

P.

Pactum cum antecessore inritum de oblatio- nibus cum Episcopo diuidentis à Monasterio observandum est, r. 59, n. 2.

Pactum non a solutum nec juris est, nec ad heredes transit, *ib. ob. 2.*

Pactum doti adjectum ne repetantur res donatae, vel amota non valet, r. 85, ob. 2.

Nullum pactum contra jus naturale valet, r. 64, n. 3.

Ad pacta non personalia tenetur successor singularis, r. 45, *cir. fin.*

Pacificarium uno deficiente quoad fidem in altero extinguitur obligatio, r. 75, n. 1.

Pallium Archiepiscopale non loco sed persona datur, r. 8, n. 1.

Papa de bonis Ecclesiarum & beneficijs libere disponit, r. 33, ob. 2.

Mandante illo integram mihi præbendam dari, non potes etiam volenti minorem dare, r. 33, ob. 1.

Illius commissio facta legato suo non extenditur ad causas Fidei, r. 81, n. 2.

In generali indulto vel gratia non censetur specialia comprehendere, *ib.*

Paria delicta mutuâ compensatione tolluntur, r. 25, n. 4.

Paria sunt, nullum esse, & carere effectum, r. 52, n. 1.

In pari delicto sequimur, quod è periculo remotius est, r. 65, ob. 2.

In pari delicto melior est conditio possidentis, *ib.*

Vbi par fraudis machinatio adhibetur, pari culpa animus inficitur, r. 86, n. 3.

Parocho ætate confecto, vel infirmo alimenta debentur ab Ecclesiâ, r. 55, §. 1, ob. 3.

Parochianus in alienâ Ecclesiâ sepulturam eligens quartam funeralem parochiali, debet, *ib.*

Onus parochialis Ecclesiarum non extenditur ad ecclesiam collegiatam, r. 29, n. 2.

Pater & filius vna persona in ciuilibus negotijs censentur, r. 25, n. 4.

Patri conceditur adulterum cum filiâ, quam impotestate habet, occidere, r. 29, n. 1.

Filij luxum dissimulans, & pecuniam subministrans eremitis reum se facit, r. 43, n. 2.

Patris delictum non nocet filio, quo ad vitam æternam, sed quoad ordines sacros, & successionem, r. 22, n. 3.

Patrono ecclesiarum debetur honor, & alimenta, r. 55, §. 1, n. 1.

Patrono laico ad præsentandum trimestre spatium conceditur, r. 75, ob. 1.

Ius patronatus emi, & vendi separatim non potest, r. 84, n. 2.

Patroni negligentia ius præsentandi transfert, r. 18, n. 3.

Peccati nomine tam poena, quam culpa significatur, r. 4, n. 1.

Peccatum lues quæ tam est, perque ultionem evagatur, r. 23, n. 4.

Peccatum est, quod aliter fit, quam probatum est, r. 82, n. 1.

Illius remissio poenitentiam prærequirit, r. 5, n. 1.

Sive mortale sive veniale fuerit, *ib.*

Remitti

Remittitur illis quoque qui se iterum ca-
 furos metuunt. *Ib. n. 3.*
 Pec. ac suos teneant auctores, *r. 21. n. 1.*
 Famulorum & domesticorum delicta do-
 minis imputantur, *r. 21. n. 2.*
 Deprehensus in periurio semel, nisi eluat,
 pro perjuro semper habetur, *r. 8. n. 2.*
 Nec recipitur juramentum illius. *Ib. n. 3.*
 Personam moriente occidit simul privilegi-
 um personale, *r. 7. n. 1. & 4.*
 Nec extenditur ad heredem, *Ib.*
 Nec uxori, & filijs frui licet, *Ib. n. 3.*
 Causa talium privilegiorum est personæ
 dignitas, per se incommunicabilis. *Ib. n. 4.*
 Prior in pignore est, qui prius pecuniam
 creditò dedit, *r. 54. n. 1.*
 Licet res oppignorata secundo creditori
 tradita fuerit. *Ib. n. 2.*
 Nec Fiscus hic prævalet, *Ib.*
 Excipe, nisi prius obligationem in bonis
 habeat. *Ib. n. 3.*
 Pœna aliquando vocatur, quod nobis mo-
 lestum est, *r. 23. n. 1.*
 A pœnalitate differt, *Ib. n. 3.*
 Pœnam mitigare, vel condonare supremi
 Principis, ac iudicis est, *r. 12. n. 3.*
 Idque propter charitatem, vel amicitiam.
r. 15. ob. 1.
 Augere pœnam, vel minuere ex præsump-
 tione licet. *Ib.*
 Vnius delictum toti subinde communitati
 pœnam in ferre Achari exemplum docet,
r. 23. n. 4.
 Pro alio cur interdum pœnam subire oportet,
 non vna causa est, *Ib. & r. 22. n. 2.*
 Læsa majestatis pœna ad filios, & nepo-
 tes extenditur. *Ib. n. 5.*
 In dubio minor pœna eligenda, *R. 30. n. 2.*
r. 35. n. 1. r. 49. n. 1.
 Vnius delicti auctores plures eadem pœna
 castigandi sunt. *r. 32. ob. 1.*
 Pœnæ mitigandæ, non exasperandæ sunt,
r. 49. n. 1.
 De pœnis non arguimus ad similia, *Ib.*
 Cum verba pœnam perpetuam imperant,
 temporalem eligimus, *Ib.*
 Interpretatio pœnæ interdum reo permit-
 titur, *Ib. n. 2.*
 Aliquam pœnâ non liberat animi pœnitudo,
r. 38. cir. fin.

Plus continet in se, quod est minus. *R.*
35. n. 1.
 Exemplis declaratur, *Ib.*
 Plus juris in alium transferre, quam im-
 beo, non possum, *r. 79. n.*
 Quot multa exéempla docent, *Ib.*
 Pluratis locutio duorum numero contenta
 est. *r. 60. n. 1.*
 Pluralis numerus interdum pro singulari
 accipitur, *Ib.*
 Interdum obscuras propositione facit, *Ib.*
cir. fin.
 Possessio definitur, *r. 2. n. 1.*
 Alia est facti, alia iuris, naturalis, aut
 civilis, *Ib. n. 2.*
 Effectus & privilegia possessionis multa
 sunt, *Ib. n. 3.*
 Possessio ad præscriptionem necessaria de-
 bet esse contra omnes, continua, & minime
 ficta, *Ib. n. 6.*
 A possessione violenter dejectus in inter-
 gram restituitur, nemoque præter illum in-
 terca possedisse fingitur, *Ib. ob. 4.*
 Res incorporales improprie possedisse di-
 cimus, *r. 3. n. 1.*
 Possessio tricinalis nec citatione, nec litis
 contestatione impeditur, *Ib.*
 Possessionem fraudulenter deserens pro
 possessore habetur, *r. 31. n. 1. & 2.*
 Quod etiam in beneficijs ecclesiasticis lo-
 cum habet, *r. 36. n. 2.*
 Inter possessorem, & eum qui desit possi-
 dere, differentia, *Ib. n. 3.*
 Possidentis conditio post rem traditam
 melior est, *r. 39. ob. 2.*
 Idem fit in pari delicto, vel causa. *r. 19. n. 3.*
& r. 65. n. 1.
 Sive actor sive reus possideat, *Ib.*
 Quod valet etiam contra causam piam, &
 favorabilem, *Ib.*
 Idem in promissis, ac votis locum habet,
Ibid.
 Possessionem ejus rei, quam non habemus
 dare possumus, *r. 79. ob. 3.*
 Trinari possessione non gaudet, nisi qui
 justè possidet, *r. 1. ob. 2.*
 Possessio naturalis in illis, quæ necessaria
 dis. continuantur, non est requirenda, sed
 civilis tantum. *r. 2. n. 8.*

INDEX.

Prælati ecclesiastici per alios armati, & iudicia tractant, r. 67. n. 2.
 Prælati ante confirmationem suam ab administratione abstinere debent. r. 84. n. 1.
 Per oblivionem, & negligentiam facile delinquitur. r. 66. n. 3.
 Antecessoris sui debita necessario contrahenda solvere debet. *ibid.*
 Delinquente illo, non propterea transferatur possessio in alium. *ibid.*
 Si in præjudicium ecclesiæ, vel monasterij contractus imit. remotus ab officio non admittitur ad testimonium de eiusmodi contractibus *ibid.* n. 1.
 Præscriptio definitur. r. 11. n. 5.
 Ad eam conditiones necessariae. *ibid.*
 Præscriptio inchoata à defuncto currit, & continuatur in hærede *ibid.* n. 8.
 Centenaria iisdem cum alia qualibet conditionibus indiget. *ibid.*
 Quibus modis præscriptio interrumpatur? R. n. 1.
 Mala nimirum fide superveniente. R. 8. obi 6
 Et quancumque possessio discontinuatur. R. n. n. 1.
 Ad impediendam non prodest ignorantia juris, & error. R. 82. n. 2.
 Præscriptio centenaria absque bona fide, conscientis nihil prodest. R. 11. ci. fin.
 Completa præscriptione longi temporis non admittitur contradictio. R. 14. ob. 1.
 Adulterium quinque annorum spatium præscribitur. R. 28. n. 2.
 Præsumptio non bonæ fidei ex multis indicis sumitur. R. 82. n. 1.
 Orta veritatis luce præsumptio occidit. R. 21. fi.
 Præsumitur malus, qui semel fuit, donec de correctione constet. R. 8. n. 1. & 2.
 Præsumptione nulla fit divinæ providentiæ iniuria *ibid.* obi. 8.
 Non præsumuntur quæ facti sunt. *ibid.* n. 4. g. 1.
 Præsumptio in civilibus sufficiens in sufficienti. R. 49. n. 2.
 In rebus dubiis quod minus, & mitius est præsumimus. *ibid.*
 Prior tempore, cæteris paribus potior est iure. R. 55. n. 1.
 Exemplis illustratur. *ibid.*

Princeps beneficium de suo præstat, privilegium aliunde. R. 16. n. 2.
 Principem maxime decet constantia, *ibid.*
 Beneficium semel concessum revocare pro libitu non potest. *ibid.*
 Illius beneficium prohibitorium ne quidem spontanea renuntiatione tollitur. *ibid.*
 Princeps ab omni dolo, & mendacio procul abfit. *ibid.*
 Privilegium est privata lex: aliud reale, aliud personale. R. 8. n. 1.
 Illis prodest, cum quibus privilegiatus in aliqua dispositione concurrat. *ibid.* n. 2.
 Privilegium patrono, marito, militi datur, ne ultra vires quid præstare cogantur, non tranfit ad hæredes. *ibid.*
 Habens privilegium legendi libros hæreticos aut vescendi carnibus in quadagesime ubique locorum uti potest. *ibid.* ob. 1.
 Contra privilegiatum privilegio nostro utimur, quando agitur de damno vitando. *ibid.* ob. 3.
 Privilegium in quibus casibus aufertur queat. R. 16. n. 2.
 Non tollitur nova lege, aut consuetudine contraria. *ibid.* n. 2.
 Sed tolli præscriptione potest. *obi.* 1.
 Illud tantum derogat illi, quod exprimitur. R. 14. n. 3.
 Summus Pontifex mutare potest etiam ea, quæ pietatis intuitu concessa sunt. *ibid.* ob. 3.
 Iuris privilegia nemo inferior tollit, nisi ex gravi necessitate, & cognita causa. R. 17. n. 1.
 Privilegia firmitatem suam ex diversis causis sumant. *ibid.* n.
 Quid facti opus, cum à Principe datum beneficium inferior aliquis oppugnat. *ibid.* n. 3.
 Privilegia personalia non tempore, sed causa mecumur. R. 54. ob. 1.
 Privilegium civitatis Academicis, aut clericis datum non trahit secum onera civium. R. 61. n. 1.
 Privilegia antiqua novorum accessione non abrogantur. *ibid.*
 Absque causæ cognitione privilegia non solent concedi. R. 74. n. 2.
 Non omnis probatio certa, & infallibilis est. R. 45. obi. 3.
 Procurator in iudicio non admittitur, nisi spondeat, se velle Dominum suum defendere.

dēre R. LXXIV. n. 2.
 Procurator iniquum aliquid impetrans suo,
 vel alieno nomine, reus est R. 75. circa fin.
 Constitutus ad negotia alium subrogare pos-
 test. *ibid.*
 Procurator pœnam pro delicto suo passus
 non repetit. r. 86. n. 1.
 Iudicium eum falso procuratore factam ab
 initio nullum est. r. 18. ob. 3.
 Ratificari tamen à Domino potest,
ibidem.
 Revocare procuratorem post litem conte-
 statam non licet. r. 32. n. 2.
 Professor iuris post 20. annorum prælectio-
 nes nobilis effectus non amittit priora pri-
 vilegia. r. 61. n. 1.
 Professoribus debetur salarium, quamvis
 non doceant ex impedimento. R. 41. n. 1.
 Professio monastica per Procuratorem fieri
 potest. r. 67. n. 1.
 Professio invalida quinque annorum silentio
 ratificatur. r. 18. n. 3.
 Prohibentis potior est conditio. r. 61. n. 2.
 Etiam respectu tertii. *ibid.*
 Prohibito uno quæ ex eo sequuntur, prohi-
 bita censentur. r. 30. n. 1.
 Intelligi de illis, quæ necessario connexa
 sunt. *ibid.*
 Prohibitum vna viâ per aliam non est quæ-
 randum. r. 84. n. 1.
 Intelligi de viâ, quæ ad eundem terminum
 ducit. *ibid.*
 Promittens rem indeterminate non tene-
 tur ad præstantissimam. r. 30. n. 2.
 Promittens usuram cum juramento solvere
 tenetur. r. 42. ob. 2.
 Aliud est malum promittere, aliud malè pro-
 mittere. r. 69. n. 1.
 Malè promittunt, qui vi, metuque cogun-
 tur. *ibid.*
 Et qui non servant formam præscriptam
ibidem.
 Non expedit servare, quæ malè promissa
 sunt. *ibid.* n. 2.
 Promissio ex objecto mala nunquam imple-
 da, est. *ibid.*
 Constantia & fides in promissis Alimanno-
 rum propria virtus est. r. 32. n. 1.
 Promissio, quæ sceleris, impletur impia c.

n. 68. cir. fin.
 Verba, puniantur, preventur, & similia non
 excludant causæ cognitionem, aut facti de-
 clarationem. r. 49. n. 1.
 In alieno territorio delinquens in eodem pu-
 nitur. r. 7. ob. 2.
 Leviori pœna multatur aliqui ex præsump-
 tione. r. 8. n. 3.
 Graviora delicta gravioribus pœnis vindic-
 anda sunt. r. 49. ob. 11.
 Contumacia puniri gravius solet. *ibid.*
 Punio in quibusdam medicinæ rationem
 habet.
 Idem delictum bis punire, ratio, & æqui-
 tas vetat. 83. n. 2.
 Pupillus si quid promissit, impunè renunti-
 at. r. 75. n. 2.
 Pupilli favor est, ut lis illi mora differatur
 usque ad terminum pubertatis. R. 61. n. 1.
 Pupillo non licet adire hæreditatem sine tu-
 toris consensu. *ibid.* ob. 1.
 Pupilli & minores in integrum restituti fru-
 ctus interea perceptos restituere tenentur. r. 48.
 n. 2.
 Pupillo minuitur pœna in pari delicto pro-
 pter ætatem. r. 12. ob. 1.
 Pupilli res non licet tutori obligare. r. 73. ob. 3.

Quæstio facti dicitur, eum non constat, an
 id, quo queritur, factum sit: Juris vero, cum
 esse factum constat, sed dubitatur, iure, an ini-
 iuria? r. 65. n. 3.

R

Raptorem Vgiris Index ad locum deli-
 cti non remittit, r. 26. ob. 2.
 Raptoribus Virginitatis decreta pœna
 est. r. 27. ob. 5.
 Rati habitio per fictionem translativam peti-
 ficatur. r. 9. n. 1.
 Duplex est, una de futuro, altera de præ-
 senti. *ibid.* n. 2.
 Rati habitio de futuro non sufficit confessio-
 rio ad absolutionem validam. *ibid.*
 Rati habitio retrahitur, r. 10. n. 1.
 Quia etiam re ipsa fit. *ibid.* n. 2.
 Rati habitio delicti, quod à se fieri non po-
 tuit, effectum civilem non patit. *ibid.*
 Sibi elamissum sola rati habitio non recu-
 peratur. *ibid.*

Ratiha-

Ratihabitio extenditur 1. ad futura, 2. ad ea quæ per falsum Procuratorem fiunt. 3. ad ea in quibus videtur jus acquisitum tertio. 4. ad ea pro quibus speciale mandatum necessarium est *ibid.* n. 4.

Sicut ad tempus, ita ad locum quoque actus gesti retrahuntur, *ibid.* n. 5.

Impetratio rescipti per falsum Procuratorem non admittit ratihabitionem *ibidem ob-* *ibid.* n. 2.

Ratihabitionem arguit taciturnitas Patris auctoris permittentis filium delatum hæreditatem possidere. r. 43. n. 3.

Ratum nemo habet, quod nomiae suo non est actum, r. 9. n. 1.

Ratificatio maiori ætate contractum matrimonium in minori initium non potest de iniuria continere alterum, r. 26.

Ratificans percussorem clerici suo nomine factam excommunicat. odem incurrit, r. 10. n. 1.

Regula dicitur, quæ regens mensuram præfat, n. 1.

Per ambremis rerum narratio proponitur. *ibid.* Verbis generalibus concipienda est. n. 2.

Ad eam non pertinet jus novum constitutive. *ib.* à lege plurimum differt. *ib.*

Nec cum Regula cœnobitica consonat.

Regula austerior in vitis Monachis imponi non potest, r. 29. n. 1.

Res aliqua esse nostra dicitur non vno, sed multis titulis, r. 19. n. 3.

Rem suam non esse, & alteri debere, paria sunt. r. 60. n. 1.

Rem alienam non præscribit, qui alienam esse novit, r. 79. n. 1.

Res alienæ immiscens se suo vel alieno nomine reus fit, r. 19. n. 1.

Restatut com onere suo. R. 79.

Res corporalis, quæ natura sua dividua est voluntate contrahentium individuo fieri potest, r. 71. n. 2.

Res amotas, uel malè donatas semper repetere licet, *ibid.*

In re communi potior est conditio prohibētis, r. 55. n. 1.

Rem alienam possidens continuè reddere debet, r. 25. n. 1.

Rem alienam suscipere licet utilitatis causa, r. 19. n. 1.

Rescripta omnia stricti juris sunt, r. 35.

obscuro.

In rescriptis non est facienda mentio illius, quod effectu caruit, r. 52. n. 2.

Resp. eodem cum Pupillis iure utitur, r. 48. n. 2.

Cum aliorum iniuria Resp. non debes locum pletari, *ib.*

Restitutio alieni ut animæ profit, in hac vita facienda est, r. 3. n. 5.

Restitucionis faciendæ modus triplex, *ibidem* n. 1.

Necessitas ex qualibet iustitiæ læsione oritur, *ibid.*

Non est Petendum, quod restituere oportet, r. 39. n. 1.

Valet id in ecclesia quoque, aliisque piis locis *ibid.* n. 3.

Restitutio in integrum læsis medetur, r. 49. *circ. finem.*

Restituere tenetur, qui non impedit damnum ex officio obligatus, r. 19. n. 1.

Restitutio debetur 1. illis, quæ bonis moribus adversantur. 2. dispensationibus. 3. decretis pœnalibus. 4. privilegiis, quæ damnum tertio minantur, r. 35. n. 3.

Retractari non debet, quod legitime factum est, licet casus eveniat, à quo non potuit inchoari, r. 83. n. 1.

Exemplis declaratur. *ibid.*

Valet in eo quod ab actu legitime facto pender, *ibid.*

Item in actu, qui in se non est perfectus sed pro perfecto habetur, aliquo iure singulari, *ibid.* n. 2.

Et quamvis actus cesset per casum supervenientem, *ibid.*

Reus non potest Iudicem ordinarium recusare, r. 32. n. 2.

Sed actoris calumnias pari nummo compensare. *ibid.*

Interrogatus legitime, à Iudice, si obmutescat pro confesso habetur, r. 49. n. 3. & r. 45. n. 1.

Reo pluribus uti exceptionibus licet, r. 17. n. 1.

Reo favendum in dubio, quamvis per accidens actor foret, r. 11. n. 2. & 3.

Reo favere nihil habet inordinati amoris, aut favoris, *ibid.*

Melius est nocentem absolvere quam inno-

causam condemnare. *l. n. 2. c. R. 15. n. 1.*
 Reo non offertur iuramentum, nisi aliqua
 presumptione gravetur *l. obi. 2.*
 In quibusdam actori potius, quam reo fa-
 vemus. *l. n. 4. c. R. 65. n. 1.*
 Reo non licet obscure respondere. *R. 32.*
 Nec militem constituere procuratorem *l. b. n. 2.*
 Reo non licet adversarium suum de crimine
 reaccusare. *l. obi. 1.*
 Cum duo correi sunt, ab uno illorum soli-
 dum exigi potest. *R. 83. n. 2.*

S.

Sacerdos simplex consecrare altaria, & cō-
 ferre sacros ordines non potest, *R. 63.*
n. 1.
 Sacerdoti dicenti *Orate fratres* duo præ-
 sentes sufficiunt. *R. 40. n. 1.*
 Sacerdos non personam, sed culpam atten-
 dere debet, *R. 12. n. 2.*
 Contestis poenitentiam congruam iniungat.
Ibid.
 Scholasticus Academicus quis loco migret, ab
 alio iudice non potest iudicari, & puniri.
R. 8. n. 2.
 Scholasticus non frequentans scholam, sed
 impertinentibus se immiscens privilegijs, aca-
 demicis non gaudet. *R. 55. s. 2. n. 1.*
 Sententia pro alimentis semper ferenda est.
R. 6. n. 4.
 Sententia iudicis ab initio nulla: temporis
 incremento non roboratur, *R. 18. n. 1.*
 Nec a negligentia condemnati, qui non sta-
 tim appellavit. *l. b. n. 2.*
 Sententia notorie iniusta executionem non
 meretur, *R. 24. n. 4.*
 Sententia iudicis communi errore tolerari va-
 lida est, *R. 35. n. 2.*
 FF: Minoribus, & Prædicatoribus concessa
 facultas est, sepulturam petentibus conceden-
 di, ita ut non teneantur parochio nisi quartam
 funeralem relinquere, *R. 8. n. 1.*
 Sepulchrum destruens iudicis mandato ne-
 mini tenetur, *R. 29. n. 1.*
 Servitutes discontinuæ præscribunt, *R. 11. n. 8.*
 Servi in favorem dominorum suorum non
 sunt torquendi. *l. obi. 3.*
 Servo durior poena infligitur, *R. 12. n. 3.*
 Simoniacus pro beneficio ecclesiastico pe-

cuniam dare, *R. 9. n. 2.*
 Simoniacus promotus ad beneficium eccle-
 siasticum deponitur, *R. 23. n. 3.*
 Licet in scio ipso alius Simoniam commise-
 rit, *Ibid.*
 Sibi imputet, qui in ortam, & ignavam sci-
 cium elegit, *R. 25. n. 4.*
 Socius criminis, illius qui deprehensus est,
 odio non gravatur, *R. 12. n. 2.*
 Sociorum commune cum incommodum
 est, *R. 25. ob. 4.*
 Solutio per alium fieri potest, *R. 83. n. 5.*
 Nec iteratio petenda. *l. b.*
 Dolo malo non vacat, qui solummodo denno
 exigit, *l. b.*
 Usus plurium debitorum si solverit, satis
 creditori factum est, *l. b. n. 2.*
 Sororem inopem frater alere tenetur, *R. 15.*
s. 1. obi. 2.
 Species duplex est, dialectica, & iudicialis:
 hæc generi derogat, *R. 34. n. 1.*
 Magis speciale derogat minus speciali. *Ibid.*
n. 2. In quibusdam casibus fallit.
 Cum de personis, & rebus agitur, minus spe-
 ciale censetur, quod per se agitur, *l. b. n. 2.*
 Spoliator violentus non auditur, *R. 59. n. 4.*
 Spoliatus in probando deficiens contra in-
 vaforem continuat ipsi possessionem, *R. 11.*
n. 3.
 Sponsalia irrita non præstant impedimen-
 tum publicæ honestatis, *R. 52. n. 1.*
 Spurius a beneficijs ecclesiasticis non im-
 merito excluditur, *R. 8. n. 3.*
 Pro beneficio obtinendo dispensatus, uno
 contentus sit, *R. 28. n. 1.*
 Spurij interdum decuriones constituuntur.
86. n. 3.
 Stipulatio fieri absque verbis potest, *r. 73.*
circumf. 2.
 Non excedit mentem contrahentium, *r.*
35. obi. 4.
 Duplicatam in eadem re stipulationem leges
 verant, *r. 83. n. 2.*
 Cum prima stipulatio, obtinet, secunda
 eiusdem rei corrumpit, *r. 52. n. 1.*
 Unius stipulantis interrogatio idonea per
 incongruam alterius responsionem destruitur.
l. b.
 Quando res in stipulationem deducta, post
 modum sacra sit, obligatio cessat, *R. 75.*
n. 3.

Successor alius est universalis; alius singularis, r. 64. n. 1.
 Successor statum defuncti ignorans non presumitur culpa vacare, r. 44. ob. 2.
 Inius alterius succedens eodem uti iure debet, r. 46. n. 1.
 Successorem convenire licet per rescriptum impetratum contra antecessorem, *Ibidem*.
 Successor ad poenam pecuniariam antecessori decretam obligatur, *Ibid.*
 In honore qui substituitur, in onere succedat necesse est, R. 70. n. 1.
 Declaratur exemplis, *Ibid.*
 Nemo alieni criminis successor constituitur, r. 22. n. 2.
 Successor singularis tenetur ad pacta antecessoris sui non personalia, r. 66. circa fin.

T.

Tacens videtur consentire, in favorabilibus presertim, r. 44. n. 1. & 2.
 Tacens aliquando nec fatetur, nec diffidet, r. 42. n. 1.
 Ad sententiam contra se latam nihil oppositum non censetur acceptare, *Ibid.* n. 2.
 Taciturnitas in rebus pauperum nullum praesudicium facit, *Ibid.*
 Taciturnitas nocet illi, qui se patitur executori testamenti scribi, r. 43. n. 3.
 Aliquando ad tacitum ab expresso facienda excessus est, r. 49. ob. 1.
 Tempus non tollit, neque corrigit nullitatem actus.
 Testamentum aliquando vitiat per conditionem impossibilem, r. 6. ob. 4.
 Testamentum ab homine sanae mentis conditum per supervenientiam amentiam non corrumpitur, r. 73. n. 1.
 Intestamento si domus legata fuerit, heredes illi conveniunt etiam legatus censetur, r. 42. n. 1.
 Appositum in testamento unus recusans nec legatus fieri debet, r. 55. §. 2. n. 1.
 Testator non presumitur voluisse aliquid legibus contrarium, r. 6. ob. 2.
 Testamentis largior interpretatio debetur, r. 40. ob. 1.
 Testis in propria causa nemo, r. 32. n. 2.

Testis non potest esse infamis etiam de rebus, quas ante infamiam contractam novit, r. 67. n. 3.
 Testes etiam mali ad probandam Simoniam, & haeresin admittuntur, r. 8. n. 4.
 Testes in confectione testamenti pro solennitate adhibentur, r. 31. n. 3.
 Septem testes in solenni testamento necessarii sunt, r. 90. n. 1.
 Quinque in donatione causa mortis, *Ibid.*
 Testis suspectus si coram iudice incompetente testimonium dixerit, & huic contrarium apud iudicem competentem recipitur, r. 52. n. 2.
 Testium numerus in necessitate minuitur, r. 8. n. 4.
 Testis non perfecte examinatus audiri de novo potest, r. 52. n. 2.
 Titulum exhibere episcopo petenti possessorem ecclesiastici beneficii debet, r. 1. n. 6.
 Officialium Principis eadem obligatio est *Ibidem*.
 Item emphyteutae, & vasalli, *Ibid.*
 Titulus coloratus ubi proficit, *Ibid.*
 Totum aliud numerale, aliud integrale, aliud universale est, r. 80. n. 1.
 In tota parte contineri certum est, *Ibid.*
 Exemplis declaratur, *Ibid.*
 Traditio rei non plus iuris transfert, quam sit apud transferentem, r. 79. n. 2.
 Tutor in rem suam non potest esse auctor pupillo, ut sibi obligetur, r. 94. n. 2.
 Tutoris auctoritas ad pupilli contractus simpliciter necessaria est, r. 10. ob. 1.
 Fallit in quibusdam casibus, r. 6. ob. 1.
 Tutela sub conditione dari potest, sed non a iudice, r. 50. ob. 2.
 Absque tutoris, aut curatoris auctoritate minores in iudicio stare non possunt, r. 50. ob. 1.
 Tutor, qui res pupilli male administravit, non statim amovetur, r. 8. ob. 5.
 Proque illo ob iuramentum praestitum praesumitur, *Ibid.*

V.

Vasallus, qui iure Dominum suum non potuit, non privatus sciudo, r. 62.

I N D E X

Vt vassillus Domino, ita Dominus, *n. 3.*
 Vassillo fidem debet, *r. 75 n. 1.*
 Quando vassillum Dominus opprimit, po-
 testate sua privatur, *ibid.*
 Vedigalia iuste imponuntur, & exiguntur
r. 55. §. 3.
 Venditor de evictione tenetur, nisi aliud
 conventum sit, *r. 85. n. 2.*
 Vendens domum cum exceptione habita-
 tionis, vel certæ pecuniæ, alterutro conten-
 tus erit, *r. 33. cir. fin.*
 Vendere rem suam nemo cogitur, *r. 24.*
obi. 3.
 Venditor mercium suarum vitia manifesta-
 re tenetur, *r. 31. n. 1.*
 Si vendere non licet mihi frumentum, nec
 ipse, nec pro me alius poterit, *r. 62. n. 1.*
 Verba legum intentioni subijcienda sunt,
r. 40. obi. 2.
 Verba complectens contra mentem legis,
 delinquit, *r. 88. n. 1.*
 Verbis, cum perspicua sunt, inhærendum,
ib. n. 4.
 Verborum abusus errorum fons est, *ibid.*
cir. fin.
 Verisimilitudo rationi, & naturæ amica,
 magni ponderis est, *r. 45. n. 2.*
 Onus probandi in adversarium rejicit.
 Confirmat probationem, ovi additur, iura-
 mento firmata plenam fidem facit, *ibid.*
 Verisimilia alleganti testi alias parum ido-
 neo creditur, *ib.*
 In quibusdam verba improprie sumenda
 sunt; ut quod verumile est, creditur, *ibid.*
n. 6.

Verisimilitudo subinde prævalet, quamvis
 probatio contraria potentior esse videatur,
ib. n. 4.
 Contra superioris visitationem non sit præ-
 scriptio, *r. 39. n. 3.*
 Quamvis longissimo tempore contingat
 cessare visitationem, *ibid.*
 Voluntas boni speciei movetur, *r. 81. n. 4.*
 Subinde pro effectu acceptatur, *r. 86. n. 2.*
 Interpretiva quoque in multis sufficit,
9. obi. 3.
 In illis, quæ servus utiliter agit absque Do-
 mini mandato, præsumitur voluntas interpre-
 tativa, *ib. n. 3.*
 Usuram per alium exercere nemo potest,
r. 68. m.
 Usurarius prudenter agit non exigendo
 usuras, cum acceptas reddere cogatur, *r. 69.*
n. 1.
 Usuras repetas, quas soluit, rejicitur, *r.*
65. n. 1.
 Vide per inutile non vitatur, *r. 37. num. 1.*
 Idque in rebus, & personis obtinet, *ibid.*
n. 2.
 Utilitatis causa quæ sunt, consequentiam
 non pariunt, *r. 78. n. 3.*
 Utilia esse digniora manifestum est, *r. 37.*
n. 1.
 Vxorem visæ cape minimam vitiositatem,
r. 30. n. 1.
 Vxorem suam qui prohibetur accusare, ean-
 dem denunciare potest, *r. 84. num. 1.*

A. M. D. C.

F I N I S